EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2020 07 07
COM(2020) 295 final

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Prekybos komitete, įsteigtame Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinuoju partnerystės susitarimu, dėl tam tikrų II protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo būdų“ nuostatų pakeitimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Prekybos komitete, įsteigtame Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinuoju partnerystės susitarimu (toliau – Susitarimas), dėl numatomo sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamos tam tikros Susitarimo II protokolo nuostatos, priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių partnerystės susitarimas

Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių partnerystės susitarimu siekiama: a) sudaryti Ramiojo vandenyno valstybėms sąlygas pasinaudoti Europos Sąjungos (toliau – ES) siūlomomis geresnėmis galimybėmis patekti į rinką, b) skatinti darnų ekonomikos vystymąsi ir laipsnišką Ramiojo vandenyno valstybių integraciją į pasaulio ekonomiką, c) vadovaujantis bendrais interesais kurti Europos Sąjungos ir Ramiojo vandenyno valstybių laisvosios prekybos erdves, laipsniškai liberalizuojant prekybą pagal taikytinas PPO taisykles ir asimetrijos principą ir atsižvelgiant į konkrečius Ramiojo vandenyno valstybių poreikius ir ribotus pajėgumus, kiek tai susiję su įsipareigojimų lygiu ir įgyvendinimo laiku, d) nustatyti tinkamą ginčų sprendimo tvarką ir e) nustatyti tinkamą institucinę tvarką.

2009 m. liepos 13 d. ES pasirašytą Susitarimą[1] Papua Naujoji Gvinėja ir Fidžio Respublika laikinai taiko atitinkamai nuo 2009 m. gruodžio 20 d. ir 2014 m. liepos 28 d. Prie Susitarimo prisijungusios Samoa Nepriklausomoji Valstybė ir Saliamono Salos Susitarimą taip pat laikinai taiko atitinkamai nuo 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gegužės 17 d.

2.2. Prekybos komitetas

Prekybos komitetas – organas, įsteigtas pagal Susitarimo 68 straipsnį. Jį sudaro ES ir Ramiojo vandenyno valstybių (Papua Naujosios Gvinėjos, Fidžio, Samoa ir Saliamono Salų) atstovai. Prekybos komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles; jam bendrai pirmininkauja ES atstovas ir Ramiojo vandenyno valstybių atstovas.

Prekybos komitetas sprendžia visus Susitarimui įgyvendinti būtinus klausimus, įskaitant vystomojo bendradarbiavimo. Vykdydamas savo funkcijas, Prekybos komitetas gali: a) steigti ir prižiūrėti visus Susitarimui įgyvendinti būtinus specialiuosius komitetus ar organus, b) rinktis bet kuriuo Šalių sutartu laiku, c) svarstyti bet kokius su Susitarimu susijusius klausimus ir, atlikdamas savo funkcijas, imtis atitinkamų veiksmų, d) priimti sprendimus arba teikti rekomendacijas Susitarime numatytais atvejais.

Prekybos komitetas deleguos specialius įgyvendinimo sprendimų priėmimo įgaliojimus specialiesiems komitetams, visų pirma Specialiajam muitinių bendradarbiavimo ir kilmės taisyklių komitetui, kaip numatyta atitinkamose Susitarimo nuostatose.

2.3. Numatomas Prekybos komiteto aktas

2020 m. rugsėjo mėn. Prekybos komitetas savo aštuntajame posėdyje turi priimti sprendimą dėl tam tikrų II protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo būdų“ nuostatų pakeitimo (toliau – numatomas aktas).

Numatomo akto tikslai:

[1] 2009 m. liepos 13 d. Tarybos sprendimas 2009/729/EB dėl Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo pasirašymo ir laikino taikymo (OL L 272, 2009 10 16, p. 1).

– atnaujinti kilmės taisyklių nuostatas atsižvelgiant į naujausius pokyčius ir nustatyti ekonominės veiklos vykdytojams paprastesnes ir lankstesnes kilmės taisykles priimant šiuos pakeitimus:

(a) išbraukti šias nebeaktualias nuostatas:

– 3 straipsnio 7 dalį, nes nebėra svarbu nurodyti, kad kumuliacija pradėta taikyti po 2010 m. sausio 1 d. ir 2015 m. spalio 1 d.;

– 4a straipsnį ir VIII A priedą, kurie nebėra aktualūs, nes nenustatyta kaimyninių besivystančių šalių;

– 4 straipsnio 8 dalies antrą sakinį ir XII priedą, nes nebėra svarbu nurodyti Pietų Afrikos kilmės produktų, kuriems kumuliacija pradėta taikyti po 2009 m. gruodžio 31 d.;

(b) suderinti 7 straipsnio antraštę su rodyklėje pateikta antrašte;

(c) į II antraštinę dalį įtraukti naują 12 straipsnį „Apskaitos atskyrimas“, kad ekonominės veiklos vykdytojai, taikydami šį išteklių valdymo metodą, galėtų taupyti išlaidas;

(d) išbraukti III antraštinės dalies 13 straipsnį ir pakeisti jį nauju 14 straipsniu „Nekeitimas“, kad ekonominės veiklos vykdytojai galėtų lanksčiau teikti įrodymus importuojančios šalies muitinei tais atvejais, kai kilmės statusą turinčių prekių perkrovimas ar muitinis sandėliavimas atliekamas trečiojoje šalyje;

(e) išbraukti 14 straipsnį „Parodos“ ir 38 straipsnį „Laisvosios zonos“, kurių nebereikia įtraukus nuostatą dėl nekeitimo;

(f) iš dalies pakeisti IV antraštinės dalies 15 straipsnį, kad ekonominės veiklos vykdytojai galėtų lanksčiau laikytis prekių kilmės įrodymo reikalavimų;

(g) įtraukti naują 39 straipsnį, kuriame trumpai apibūdinamos Specialiojo muitinių bendradarbiavimo ir kilmės taisyklių komiteto funkcijos ir pareigos, nurodytos skirtingose II protokolo nuostatose, ir atitinkamai atnaujinti 41 straipsnį;

– atnaujinti Susitarimo II protokolo II priedą, siekiant jį suderinti su 2017 m. SS nomenklatūros versija.

Susitarimo II protokolo II priedas pagrįstas prie Pasaulio muitinių organizacijos (PMO) tarptautinės konvencijos dėl suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos pridėtos Suderintos sistemos (SS) nomenklatūros 2007 m. versija. PMO paskelbė naują 2017 m. SS nomenklatūrą, ji įsigaliojo 2017 m. sausio 1 d. Tačiau kilmės taisyklių *status quo* turėtų būti išlaikytas, nes nesiekiama, kad SS nomenklatūros pakeitimai darytų poveikį konkrečiam produktui taikytinai kilmės taisyklei;

– iš dalies pakeisti Susitarimo II protokolo IV priedo tekstą, kad į jį būtų įtrauktas sąskaitos faktūros deklaracijos tekstas kroatų kalba.

Sutartis dėl Kroatijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą pasirašyta 2011 m. gruodžio 9 d. ir taikoma nuo 2013 m. liepos 1 d.; Susitarimas taikomas teritorijoms, kuriose taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, toje Sutartyje nustatytomis sąlygomis ir Susitarimą pasirašiusių Ramiojo vandenyno valstybių teritorijoms;

– atnaujinti Susitarimo II protokolo VIII priede pateiktą UŠT sąrašą, kad jis būtų suderintas su Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo.

Susitarimo II protokolo VIII priede pateiktas Europos Sąjungos užjūrio šalių ir teritorijų (UŠT) sąrašas. Kai kurių teritorijų statusas neseniai pasikeitė: Sen Bartelemi (Prancūzija) ir Bermuda (Jungtinė Karalystė) atitinkamai 2012 m. sausio 1 d. ir 2014 m. sausio 1 d. tapo Sąjungos asocijuotosiomis UŠT, o Majotas (Prancūzija) 2014 m. sausio 1 d. tapo Sąjungos atokiausiu regionu (AR);

– Samoa ir Saliamono Salos prisijungė prie Susitarimo, todėl šioms dviem valstybėms nebeturėtų būti taikomas II protokolo X priede vartojamas terminas „kitos AKR valstybės“.

Atsižvelgiant į Susitarimo II protokole ir jo prieduose padarytinų pakeitimų skaičių, dėl aiškumo reikia pakeisti visą protokolą.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

II protokolas „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo būdų“ sudarytas 2009 m. Tam tikros pirminio II protokolo nuostatos neatitinka naujausių kilmės taisyklių pakeitimų, todėl kyla kliūčių pasinaudoti Susitarime numatytu lengvatiniu režimu.

Siūlomais pakeitimais bus supaprastinti kilmės taisyklių taikymo reikalavimai bei procedūros ir suteikta galimybė lanksčiau jų laikytis. Pavyzdžiui,

– atskyrus apskaitą ekonominės veiklos vykdytojai galės sutaupyti išteklių valdymo išlaidų;

– ekonominės veiklos vykdytojai galės lanksčiau teikti įrodymus importuojančios šalies muitinei tais atvejais, kai kilmės statusą turinčių prekių perkrovimas ar muitinis sandėliavimas atliekamas trečiojoje šalyje;

– tai, kad registruotasis eksportuotojas kaip galiojantį kilmės įrodymą galės naudoti tik sąskaitos faktūros deklaraciją, supaprastins kilmės procedūras ir sumažins su EUR.1 judėjimo sertifikatų išdavimu susijusias administracines išlaidas, todėl veiklos vykdytojai galės visapusiškai pasinaudoti lengvatiniu muitų tarifų režimu, kuris gali turėti teigiamą poveikį prekybai.

Dėl supaprastintų procedūrų susidarys palankios sąlygos prekybai ir bus sparčiau vystoma Ramiojo vandenyno regiono ekonomika, nes ekonominės veiklos vykdytojams bus sudarytos sąlygos visapusiškai pasinaudoti lengvatiniu režimu pagal laikinąjį ekonominės partnerystės susitarimą.

Pakeitimais bus supaprastinti kilmės taisyklių taikymo reikalavimai bei procedūros ir suteikta galimybė lanksčiau jų laikytis. Šis supaprastinimas palengvins prekybą, o ekonominės veiklos vykdytojai galės optimaliau taikyti lengvatinį režimą. Be to, siūlomais pakeitimais bus skatinama Ramiojo vandenyno valstybių regioninė integracija ir ekonominė plėtra, nes veiklos vykdytojams bus suteikiama daugiau galimybių laikytis kilmės taisyklių.

Susitarimo II protokolo II priede nurodytų produktų pozicijas ir aprašymus reikia iš dalies pakeisti, kad jie būtų suderinti su PMO padarytais naujausiais 2012 ir 2017 m. SS nomenklatūros pakeitimais, o produktų aprašymai ir SS klasifikacija derėtų su Suderinta sistema.

Susitarimo II protokolo VIII priede pateiktas ES užjūrio šalių ir teritorijų sąrašas. Taikant II protokolą užjūrio šalimis ir teritorijomis laikomos Europos bendrijos steigimo sutarties

ketvirtojoje dalyje nurodytos šalys ir teritorijos. Sąrašą reikėtų atnaujinti atsižvelgiant į neseniai pakitusį kai kurių užjūrio šalių ir teritorijų statusą.

Reikia atkreipti dėmesį tai, kad 2019 m. lapkričio 11 d. Tarybos sprendimu (ES) 2019/2143 jau nustatyta pozicija, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu Prekybos komitete, įsteigtame Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinuoju partnerystės susitarimu, dėl Susitarimo II protokolo II ir VIII priedų pakeitimo (OL L 331, 2019 12 20, p. 1). Siekiant aiškumo, dabartine iniciatyva pozicija išdėstoma nauja redakcija (nepakeista).

Siūlomas sprendimas atitinka ES įsipareigojimus pagal Susitarimo nuostatas.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais *„nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“*.

Sąvoka *„teisinę galią turintys aktai“* apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau *„gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“*[2].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Aktas, kurį Prekybos komitetas turi priimti, yra teisinę galią turintis aktas ir jis bus privalomas pagal tarptautinę teisę, laikantis Susitarimo 8, 68 ir 78 straipsnių.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalis.

[2] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

4.4. Siūlomo akto skelbimas

Kadangi Prekybos komiteto aktu bus iš dalies pakeistas Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinasis partnerystės susitarimas, priimtą aktą tikslinga paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Prekybos komitete, įsteigtame Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinuoju partnerystės susitarimu, dėl tam tikrų II protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo būdų“ nuostatų pakeitimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Papua Naujoji Gvinėja ir Fidžio Respublika Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinąjį partnerystės susitarimą[1] (toliau – Susitarimas), kuriuo nustatomas ekonominės partnerystės susitarimo pagrindas, laikinai taiko atitinkamai nuo 2009 m. gruodžio 20 d. ir 2014 m. liepos 28 d. Prie Susitarimo prisijungusios Samoa Nepriklausomoji Valstybė ir Saliamono Salos Susitarimą taip pat laikinai taiko atitinkamai nuo 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gegužės 17 d.;

(2) pagal Susitarimo 13 bei 68 straipsnius ir II protokolo 41 straipsnį EPS prekybos komitetas gali priimti Susitarimo II protokolo nuostatų pakeitimus;

(3) *2020 m. rugsėjo mėn.* komitetas savo aštuntajame posėdyje turi priimti sprendimą, kuriuo iš dalies keičiamos tam tikros II protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo būdų“ nuostatos;

(4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Prekybos komitete, nes numatomas sprendimas bus privalomas Sąjungai;

(5) tam tikras 2009 m. sudaryto II protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo būdų“ nuostatas būtina iš dalies pakeisti, kad kilmės taisyklės būtų atnaujintos atsižvelgiant į naujausius su jomis susijusius pokyčius, siekiant, kad tos taisyklės būtų lankstesnės ir paprastesnės ir padėtų ekonominės veiklos vykdytojams palankesnėmis sąlygomis vykdyti prekybos veiklą ir optimaliai pasinaudoti lengvatiniu režimu;

(6) Susitarimo II protokolo II priede nurodytų produktų pozicijas ir aprašymus reikia iš dalies pakeisti, kad jie būtų suderinti su PMO padarytais naujausiais 2012 ir 2017 m. SS nomenklatūros pakeitimais, o produktų aprašymai ir SS klasifikacija derėtų su Suderinta sistema;

(7) Sutartis dėl Kroatijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą pasirašyta 2011 m. gruodžio 9 d. ir taikoma nuo 2013 m. liepos 1 d. Susitarimas taikomas teritorijoms, kuriose taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, toje Sutartyje nustatytomis sąlygomis ir Susitarimą pasirašiusių Ramiojo vandenyno valstybių teritorijoms.

[1] 2009 m. liepos 13 d. Tarybos sprendimas 2009/729/EB dėl Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo pasirašymo ir laikino taikymo (OL L 272, 2009 10 16, p. 1).

Reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Susitarimo II protokolo IV priedo tekstą, kad į jį būtų įtrauktas sąskaitos faktūros deklaracijos tekstas kroatų kalba;

(8) Susitarimo II protokolo VIII priede pateiktas ES užjūrio šalių ir teritorijų sąrašas. Taikant II protokolą užjūrio šalimis ir teritorijomis laikomos Europos bendrijos steigimo sutarties ketvirtojoje dalyje nurodytos šalys ir teritorijos. Sąrašą reikėtų atnaujinti atsižvelgiant į neseniai pakitusį kai kurių užjūrio šalių ir teritorijų statusą;

(9) Samoa ir Saliamono Salos prisijungė prie Susitarimo, todėl šioms dviem valstybėms nebeturėtų būti taikomas II protokolo X priede vartojamas terminas „kitos AKR valstybės“,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu aštuntajame Prekybos komiteto posėdyje, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu Prekybos komiteto akto projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas